

mielikuva betonista

graafinen betoni

As. Oy Helsingin Arabianviljat

As. Oy Espoon Säterinrinne

Evira-Elintarviketurvallisuusvirasto

Betonitieto Oy teetti keväällä 2007 haastattelututkimuksen talonrakentamisen sidosryhmien piirissä tavoitteena selvittää mielikuva betonista rakennusmateriaalina ammattimaisessa talonrakentamisessa. Haastateltavia oli yhteensä 30 ja he edustivat kaavoittajia, arkkitehteja, rakennesuunnittelijoita, rakennuttajia ja urakoitsijoita. Tekn.lis. *Markku Vesa Eurodevo Oy:stä* teki haastattelut ja laati yhteenvedon.

Kullakin rakennusmateriaalilla, betonilla, puulla ja teräksellä, on runkorakentamisessa omat luontaiset käyttöalueensa. Kaikista rakennusmateriaaleista syntyy hyvä lopputulos, jos laatu hallitaan rakennusprosessin eri vaiheissa. Betonirakentaminen on rakentamisen "valtakeiniikka". Se tarkoittaa, että se osataan koko ammattirakentamisen ketjussa hyvin ja ylimääräiset kustannukset ovat monien toistojen ansiosta hioutuneet minimiin.

Haastateltavien mukaan kustannusten ollessa yhtä suuret valinta useimmiten kohdistuu betoniin, koska myös tekniset syyt yleensä puoltavat betonin valintaa. Betoni on käytännössä itsestään selvä runkomateriaali asuinkerrostaloissa ja erittäin kilpailukykyinen toimistorakennuksissa. Teräksen luontaisimmat käyttökohteet löytyvät liike- sekä teollisuus- ja varastorakentamisesta erityisesti silloin, kun vaadittuihin jänneväleihin ei muilla vaihtoehtoilla päästä.

Betoniin liitetyt arvot viestivät pysyvyyttä ja turvallisuutta. Puuhun sisältyy emotionaalisia arvoja ja mielikuvatasolla se usein yhdistetään kestävään kehitykseen. Teräkseen taas liitetään moderneja arvoja, kuten dynaamisuus ja trendikkyys.

Suoritetussa mielikuvatasovertailussa betoni osoittautui vahvaksi perusasioissa: kestävyyydessä, turvallisuudessa, elinkaariedullisuudessa ja kilpailukykyssä. Erityisesti ulkonäköön liittyvissä asioissa betonilla on parantamisen varaa. Haastatellut arvioivat myös betonirakentamisen T&K:n ja viestinnän muita materiaaleja heikommaksi. Mielikuva betonista on kaiken kaikkiaan varsin hyvä – haastateltujen yleinen mielikuva kaikista materiaaleista on samalla tasolla.

Kaikkia haastateltuja henkilöitä pyydettiin arvotamaan asteikolla 1-5 eri ominaisuuksia ja asioita mielikuvatasolla betonin, puun ja teräksen osalta. Yhteenveto kaikkien haastateltujen antamien arvioiden keskiarvojen osalta on esitetty seuraavissa kaavioissa:

Haastatellut rakennuttajat, urakoitsijat ja arkkitehdit toivovat, että betonijulkisivut hyväksyttäisiin vaihtoehdoksi nykyistä useammin.

As. Oy Helsingin Triadi

Betonelementtijulkisivu on edullisin ja nopein rakennustapa ja sitä haluttaisiin käyttää enemmän. Kehitysmahdollisuuksia nähdään useita, kuten muun muassa:

- graafinen betoni tehostuskeinona
- materiaalien yhdistely
- parvekkeet julkisivun jäsentelyssä
- betonin plastisuuden hyödyntäminen
- puhtasvalupintojen käyttö.

Kaavoittajien edustajilla on ennakkoluuloja betonelementtijulkisivuja kohtaan eri syistä johtuen. Vanhojen betonijulkisivujen aiheuttama mielikuvarasite on edelleen mielipiteiden taustalla. Betonelementtijulkisivujen saumojen häivyttäminen osataan nykyään hyvin, ja myös nykytekniikalla tuotettujen betonijulkisivujen kestävyys luotetaan. Betoniteollisuuden odotetaan osallistuvan aktiivisesti julkisivujen kehittämiseen, korjaamiseen soveltuva tekniikka ja tuotteet mukaan lukien.

Keskeisenä haasteena toteuttajille esitetään nykyistä hallitumpi toimitusketjun toiminta. On löydettävä keinot, joilla taataan julkisivun suunnitelmien mukainen laadukas toteuttaminen. Liian usein hyvä suunnitelma ja tavoite ovat jääneet toteutumatta, kun kilpailuttamisen seurauksena toteuttajaksi valitaan taitamaton elementtivalmistaja tai kohde toteutetaan riisuttuna kustannusten alentamiseksi.

Betoniteollisuus tulee näiden haastatteluista vedettävien johtopäätösten mukaisesti määrätietoisesti panostamaan betonijulkisivujen kehittämiseen yhteistyössä rakentamisen eri sidosryhmien kanssa. Koko betonirakentamisen tutkimusta ja kehitystyötä tullaan tarkastelemaan kriittisesti, ja suunnitelmana on tehostaa ja aktivoida sitä. Myös viestintää täsmennetään ja kohdennetaan eri tavoin. Betoniset pientalot ovat kasvattaneet viime vuosina merkittävästi markkinaosuuttaan. Betonin käyttöä myös pienimuotoisessa tuottajamuotoisessa asuntorakentamisessa tullaan aktiivisesti edistämään ja kehittämään. Rakennesuunnittelun työkaluja parannetaan edelleen, ja elementtisuunnittelun kapasiteettiin niin määrällisesti kuin laadullisesti pyritään vaikuttamaan mm. ottamalla käyttöön uusia suunnitteluohjelmia.

LISÄTIETOJA:

Toim. joht. Olli Hämäläinen,
Suomen Betonitieto Oy, puh. 050-1513
Tekn. iis. Markku Vesa,
Eurodevo Oy, 0400-314 703
sekä www.betoni.com

